

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **8 Ağustos 2022**

Sayı: **44338**

69921

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. **03.08.2022**

Av. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

Çankırı'nın Orta İlçesine bağlı Büğdüz Köyü, uzun süredir usulüne uygun bir şekilde yürütülmeyen maden arama ve işletme faaliyetleriyle gündemdedir. Çankırı ili Orta ilçesi Büğdüz Mevkii'nde faaliyet gösteren İsviçre merkezli maden firması tarafından işletilen sahada diatomit ocağı kapasite artışı projesi ile ilgili olarak, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca 13/06/2022 tarihinde "ÇED Olumlu" kararı verilmiştir. Bu kapsamda sorularımın cevaplandırılması gerekmektedir:

- 1- Çankırı ili Orta ilçesi Büğdüz Mevkii'nde kapasite artışı sonucu bölgenin yaşam kaynağı olan Devrez Çayı'nın kıyısında yıllık 480 bin ton kazı yapılarak, devasa bir maden ocağı açılmasının planlandığı iddiası doğru mudur? Söz konusu madencilik faaliyetlerinin bölge doğasına, çevreye, insan ve canlı yaşamına etkileri araştırılmış mıdır? Bahsi geçen maden ocağından çıkartılan madenin yapısı ve kayaç sistemine ilişkin gerekli tetkik ve araştırmalar yapılmış mıdır? Madenin içerisinde akciğer kanserine sebebiyet veren "silis" maddesi bulunmakta mıdır? Madencilik faaliyeti sonucu "silis" maddesinin çıkartılması esnasında söz konusu maddenin çevreye, doğaya etkileri, insan ve canlı yaşamına etkileri araştırılmış mıdır? Bahçe geçen konu hakkında rapor hazırlanmış mıdır? Maden sahasına 900 metre mesafede olan Büğdüz Köyü'nde ikamet eden vatandaşlara ortaya çıkan tozun insan sağlığı üzerindeki uzun dönem etkileri ve riskleri anlatılmış mıdır? Madenin içeriğine dair ÇED raporunda herhangi bir kimyasal analiz verilmiş midir? Şayet verilmediyse neden verilmemiştir?
- 2- Diatomit maden ocağı kapasite artışının bölgenin ana su kaynaklarından Devrez Çayı ve Kızılırmak Nehri'ne olan etkileri araştırılmış mıdır? Kapasite artışına ilişkin kısıtlı sürede bir takım ölçümlerin yapıldığı, ÇED kararının alelacele alındığı iddiası doğru mudur? ÇED kararının etkilerinin uzun dönemde su kaynakları üzerindeki etkileri ortaya çıktığında büyük bir su kaynağının heba edilmesi riski mevcut mudur?
- 3- Devrez Çayı kıyısında yapılan madencilik faaliyeti sonucu maden ocağının ortasında oluşan içme suyu kalitesindeki yer altı suyu kaynağına ilişkin gerekli koruma çalışmaları yapılmış mıdır? ÇED raporunda su kaynağına rastlanması durumunda "Yer Altı Sularını Koruma Hakkındaki Yönetmelik'e uyulacağına dair taahhütlerde bulunulmasına rağmen, durumun DSİ'ye bildirilmediği iddiası doğru mudur? Canlı yaşamı için vazgeçilmez olan su kaynağının yok edilmesine göz mü

69921

yumultmaktadır? Çok değerli bir su havzası olduğu anlaşılan ilgili bölgenin ivedilikle koruma altına alınması gerekmek mi?

- 4- Bahsi geçen maden şirketi hakkında tarım arazileri ve mera alanlarında çalışma yapabilmek için Toprak Koruma Kanunu hükümlerince alınmış bir kamu yararı ve bu kamu yararına istinaden alınmış bir tarım dışı arazi kullanım izni kararı mevcut mudur?
- 5- Tarım arazilerinin, yasalar kapsamında geçerli bir tarım dışı arazi kullanım izni olmaksızın bu izin varmış gibi gösterilip, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yanıtılarak kamulaştırma işlemi yapıldığı iddiası doğru mudur? Bahsi geçen iddialara ilişkin gerekli soruştırmalar başlatılacak mıdır?